

De Nederlandse glastuinbouw is koploper in innovatie: aan de lopende band worden nieuwe oplossingen uitgevonden en ontwikkeld. Maar sommige thema's zijn te groot, te complex of te onbekend om opgepakt te worden. Het gevolg: ze worden niet (goed) opgepakt, waardoor de sector een mogelijke kans laat liggen. Die thema's vragen samenwerking. Daarom startte Greenport West-Holland het Innovatiepact, een platform en ecosysteem voor doorbraakinnovaties.

Tekst: Suzan Crooijmans, Fotografie: Linda Straathof

Doorbraakinnovaties noemen ze het. Voor thema's die kansrijk zijn, en te groot voor een ondernemer alleen, zelfs voor een sector alleen. De kracht van samen, is nog nooit zo dringend opgezocht als in dit pact. Telers, toeleveranciers, gemeentes, provincie, waterschappen, onderzoeks- en onderwijsinstellingen, iedereen die met het onderwerp van doen heeft, praat, denkt en doet mee.

80

Cyber security, vertical farming, circulair telen, sensortechnologie, artificial intelligence, thema's die complex en sectoroverschrijdend zijn, en waar ook de tuinbouw iets mee kan of moet. Het Innovatiepact stimuleert, steunt en faciliteert daarin met het netwerk van partners, -het ecosysteem-, dat eensgezind, overtuigd en daadkrachtig de uitdaging aangaat om nieuwe ontwikkelingen af te stemmen op de tuinbouw. Iedereen kent het belang: De Nederlandse tuinbouw moet de nummer één positie van de wereld terugpakken.

Grote stappen

"We moeten actief blijven zorgen dat andere landen altijd bij ons langs moeten komen, om van de nieuwste kennis en technologie gebruik te kunnen maken", motiveert Martin van Gogh de werkwijze. "Dat vergt een brede kijk, breder dan teelt en productieverhoging. Dáár gaat het met deze doorbraakinnovaties nou juist niet om. Voor deze overstijgende onderwerpen is het nodig om in te zetten op cross-overs." Van Gogh is vanuit Hoogendoorn Growth Management, Letsgrow.com, actief bij Greenport West-Holland. Hij vertelt over de kansen die in het overleg met Biocluster

INNOVATIEPACT HOUDT DE VAART ERIN

Martin van Gogh

Erik Persoon

Woody Maijers

Leiden aan de orde komen over de gezonde eigenschappen van inhoudsstoffen uit vruchtgroenten. “Hoe mooi is het dat wij hierin met elkaar, - gezondheidsorganisaties, kennisinstellingen, overheden en tuinbouwbedrijfsleven samen optrekken.”

Volgens Van Gogh hebben we alles in huis voor een dergelijke pre-competitieve samenwerking, waarin thema’s in openheid kunnen worden uitgedacht. Dus zonder commerciële concurrentie. “Er is ruimschoots technologie en kennis beschikbaar, alsook startups en scale-ups. Er wordt volop geïnoveerd. Er zijn overal initiatieven en projectjes die subsidies ontvangen. Het Innovatiepact zet zich in om die businessinnovaties scherp in kaart te brengen en ingangen te vinden om het netwerk uit te breiden en te delen. Wat ik er goed aan vind is, dat je op deze manier de versnipperde geldstromen en de technologische innovaties bij elkaar kunt brengen en grote stappen kunt maken in de markt. Dat is gaaf.”

Autonome kas

De aanpak van het Innovatiepact is concreet, praktisch en vraag gestuurd. “Telers zien het belang ervan ongelooflijk goed in”, merkt ook ondernemer en Greenport-bestuurder Erik Persoon. “Het ligt telers wel. Innovatie is vooral een andere manier van denken. En dat is iets

dat ondernemers van nature in zich hebben. Ze denken continu na over hoe het anders kan, ook over de grote thema’s, zoals cybersecurity. Vijf jaar geleden was dat nog helemaal geen item. Maar inmiddels zijn er ook in de tuinbouw bedrijven gehackt, en is samenwerken met de ICT sector noodzakelijk.”

Als al die innovaties terug zijn te zien in een teeltomgeving, zoals de autonome datagestuurde kas, dan kom je ook weer dichtbij de belevings- en interessewereld van telers. “Het is een fascinerende gedachte dat onze teeltkennis die in onze groene vingers zit, in computermodellen is gestopt waarmee de kas op afstand kan worden gestuurd. Tomatoworld, als demonstratieproject, laat zien hoe ver we daarmee al zijn. Het is echt een staaltje van waar het Innovatiepact toe in staat is.”

In zijn rol als bestuurder wil Erik Persoon de verbinder zijn tussen de tuinbouwpraktijk, -zowel de koplopers als de volgers-, en de beleidsmakers bij gemeentes, waterschappen en provincie. “Het Innovatiepact is deels ook opgezet om de overheden aan de tuinbouwtafel te krijgen om hún agenda op de ónze af te stemmen. Dan is het wel zo belangrijk om elkaars taal te spreken. Wij zijn als ondernemers heel goed om te roepen dat niemand ons snapt en dat de overheid niet naar ons luistert. Maar soms moet je het ook omdraaien en een poosje met hen

meedenken. Dat kan verfrissend zijn. Zo had ik van Waterschappen altijd een beeld van een stoffige organisatie, maar ik ben er achter gekomen dat er heel ambitieuze mensen werken die idealistisch zijn en echt veel willen bereiken.”

Op eigen benen

Het Innovatiepact blijkt te werken. De partners willen ermee door. Het pact heeft verlenging gekregen tot 2025. Met bestaande thema’s en een paar nieuwe. En met thema’s, die al zover zijn dat ze bijna autonoom verder kunnen, zoals Human Capital en Indoorfarming. Voor programmaregisseur Woody Maijers is dat het ultieme doel. Een samenwerkingsstructuur die door toedoen van het Innovatiepact op poten is gezet, omringd met kennis, financiële steun, denkwerk en daadkracht, en dat er dan een moment komt van op eigen benen staan. Hij is blij met die eerste successen. “Het geeft aan dat we een werkwijze hebben gevonden voor de lastigere vraagstukken die we hebben in het tuinbouwcluster. Dat het is gelukt om mensen bij elkaar te brengen die niet alleen de ideeën hebben, maar er ook tijd en energie in willen stoppen. In zekere zin kun je het een studieclub 3.0 noemen, waar niet alleen telers maar ook anderen, het onderwerp aanpakken.” Maijers benadrukt dat het Innovatiepact een open netwerk is. Dat betekent dat alle telers zich er thuis moeten voelen. De komende tijd ligt de focus dan ook op het bereiken van het ‘peloton’, om enthousiaste

CAMPUSSEN

In de drie campussen World Horti Centre (Naaldwijk) met een focus op techniek, Horti Science Park (Lansingerland) met een focus op groen en techniek en Dutch Fresh Port (Barendrecht) met een focus op de logistiek en handel, wordt zichtbaar wat het Innovatiepact behelst. Hier komen innovaties en partners samen. Een fysieke plek van verbinding en inspiratie, die uitnodigt om te bezoeken, te ervaren en te leren. Campussen zijn de kraamkamer van talent, toekomstige technologische ontwikkelingen en daarmee de ontwikkeling van de Nederlandse kenniseconomie. Het zijn ook de plekken waar studenten en startups en ondernemers elkaar vinden. Deze campussen maar ook de verschillende fieldlabs zijn onderdeel van de Greenport Horti Campus, de regionale samenwerking van de Greenport West-Holland waar het Innovatiepact aan werkt. “Er zouden meer van die campussen moeten komen”, vindt Erik Persoon, “waar jonge ondernemers de ruimte kunnen krijgen om gekke dingen te doen. Niet alles hoeft gelijk rendabel te zijn en terugbetaald te worden. Er moet ook een beetje speelgeld in zitten. In de tuinbouw zijn we daar nog niet zo goed in. Bij ons moet alles altijd een businesscase zijn en gelijk terugverdiend. Innovaties zijn juist anders en mogen een beetje maf zijn.”

ondernemers te vinden, die willen instappen om een thema verder te brengen.”

Meer informatie over het Innovatiepact vind je op greenportwestholland.nl/Innovatiepact/